

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskeluhuolto

Kansanopistojen webinaari 22.4.2021

Marke-Hietanen Peltola (THL)

Sari Heiskanen (OPH)

Kristiina Laitinen (OPH)

Christine Söderek (OPH)

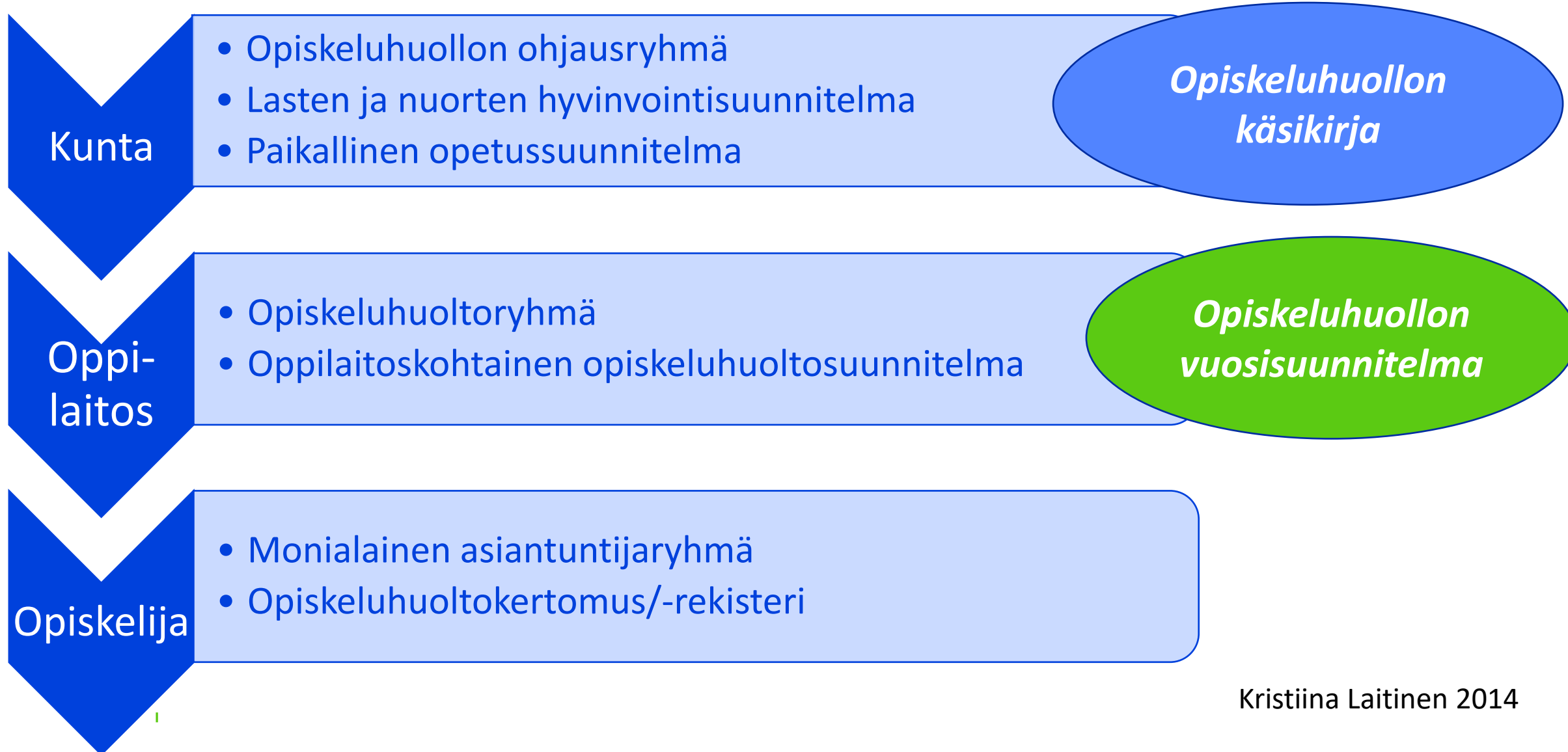
Käytännön asioita

- Pidäthän mikrofonin suljettuna ja kameran pois päältä, kiitos 😊
- Esitä kysymyksi/ Kirjoita mahdollinen kysymyksi keskustelupalstalle vasta **esitysten jälkeen**
 - HUOM! Henkilö, joka pitää esitystä, ei näe keskustelupalstaa samanaikaisesti
- Vastaamme keskustelupalstalla esitettyihin kysymyksiin kunkin osuuden jälkeen ja käytettävissä olevan ajan puitteissa
- Esitysmateriaali lähetetään koulutukseen ilmoittautuneille **sähköpostitse**
- Koulutuksesta ei tehdä tallennetta

Opiskeluhuollon määritelmä

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin **edistämistä, ylläpitämistä ja niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa** oppilaitosyhteisössä.

Opiskeluhuollon perusrakenteet

Opiskelu- huollon kokonaisuus

Opiskeluhoolto

Oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän fyysisen ja psyykkisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä, ylläpitämistä ja niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu- ja oppilaitosyhteisössä.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Ehkäisevää
Tukea antavaa

Erityisoppilaitoksen
järjestämät
sosiaali- ja
terveyspalvelut

Monialainen
asiantuntija-
ryhmä

Opiskeluhoollon palvelut

Koulu-/opiskelu-
terveydenhoolto
Psykologi- ja
kuraattoripalvelut

Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Ensisijaista
Ehkäisevää
Kuuluu kaikille

Oppilaat /
opiskelijat

Osallisuus
Hyvinvointi
Oppiminen

Opiskelu-
ympäristö

Terveellisyys
Turvallisuus
Esteettömyys

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Kristiina Laitinen

Opiskeluhuolto on yhteisöllistä työtä ja yksilöllistä tukea

- Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskelu-
huolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää.
- Opiskeluhuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ehkäisevänä,
koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhuoltona
- Lisäksi opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen
opiskeluhuoltoon ja opiskeluhuollon palveluihin.

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllinen opiskeluhuolto on osa oppilaitoksen **toimintakulttuuria**, joka edistää:

Opiskelijoiden

- oppimista, hyvinvointia ja terveyttä
- sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta

Opiskeluympäristön

- terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltotyö kuuluu kaikille

- **Kaikkien** oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien on **tehtävissään** edistettävä
 - Opiskelijoiden ja yhteisön hyvinvointia sekä
 - Yhteistyötä kotien kanssa.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu yhteisön hyvinvoinnista!

Opiskeluhuoltoryhmän työskentelystä

Työn tavoitteena on opiskelijan ja yhteisön oppimisen, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista päätetään paikallisesti

- Koulutuksen järjestäjä yhdessä opiskeluhuollon palveluja tuottavien tahojen kanssa
- Ryhmää johtaa koulutuksen järjestäjän nimeämä edustaja
- Ryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita

Työn kohteena ryhmä, luokka, yhteisö, oppimis-/ opiskeluympäristö
– ei koskaan yksittäinen opiskelija!

Asioiden käsittely yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla

Kirjaaminen on hyvää hallintoa ja oikeusturvaa

Opiskeluhooltoryhmän tehtäviä

Opiskeluhooltotyön suunnittelu, kehittäminen, toteuttaminen ja arviointi oppilaitoksessa

- Opiskeluhooltoon koskevan **tiedon kokoaminen** eri lähteistä
- Rakenteiden ja toimintatapojen luominen yhteisölliselle ja ennalta ehkäisevälle työlle
- Opiskeluhooltoryhmän omien toimintatapojen kehittäminen ja arviointi
- Osallisuudesta huolehtiminen (ml. opiskelijat, hooltajat, yhteistyökumppanit)
- Opiskeluhooltosuunnitelman valmistelu
 - Muiden opiskeluhooltoon koskevien suunnitelmien valmisteluja päivittäminen (lukuvuosisuunnitelma, kriisi- ja kiusaamisen vastainen suunnitelma, jne.)
- Opiskeluhoollosta tiedottaminen
- Yhteisöllisen opiskeluhooltotyön seuranta ja arviointi

Esimerkkejä yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintatavoista

- Yhteisön arvot tulevat näkyväksi yhteisöllisessä työssä
- Tieto yhteisön hyvinvoinnista perusta työlle
- Toimintatavat suunnitellaan ja sovitaan yhdessä
- Osallisuus on aitoa
- Yhteisön vuorovaikutus on myönteistä
- Hyvinvoinnin ja turvallisuuden näkökulmat ohjaavat käytäntöjä ja jokaisen työtä

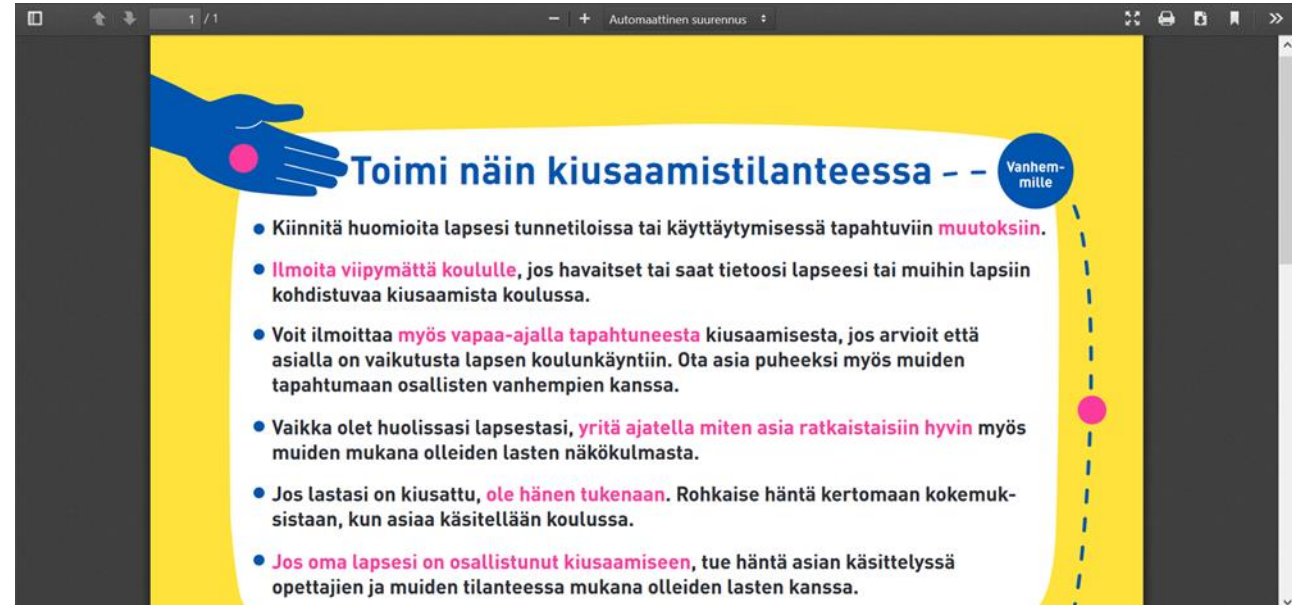
- Ryhmytymisen tukeminen
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu
- Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän vastainen työ
- Ajanhallintaa ja opiskelutaitoja vahvistavat menetelmät
- Opetusjärjestelyt tukevat hyvinvointia (erilaiset ryhmät ja kurssit...)
- Terveellisten elintapojen korostaminen (teemapäivät ja –viikot...)
- Opiskelijoiden omat yhteisöt
- Yhteistyö oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa, jne.

Kansanopistoyhteisön osaamisen turvaaminen!

Kiusaamisen vastaisen työn opas ja tukimateriaalit

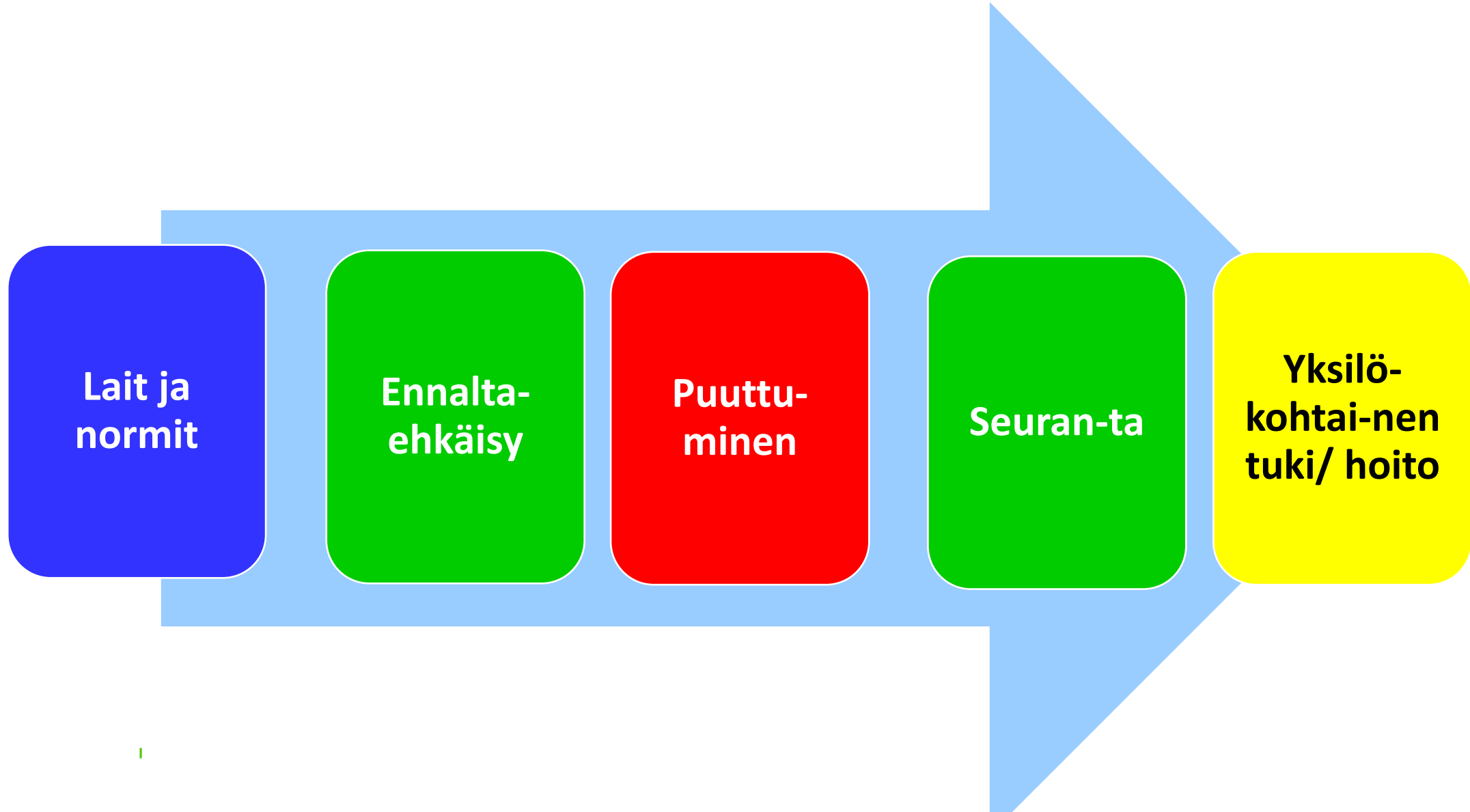
- Opas ammattilaisille (suomeksi ja ruotsiksi)
- Kouluille: PPT -esittelymateriaali
- Oppilaille ja huoltajille: Huoneentaulut, kieliversiot (englanti, venäjä, viro, somali, arabia, kurdi, ...)

Oppaan sisältö

1. Kiusaaminen on vallan väärinkäyttöä
2. Kiusaamisen esiintyvyys
3. Lainsäädäntö suojaa ja velvoittaa
4. Verkossa tapahtuva kiusaaminen
5. Kiusaamisen ennaltaehkäisy
6. Kiusaamiseen puuttuminen
7. Toimintaohjeita ammattilaisille, oppilaille ja huoltajille
8. Liitteet

Kiusaamisen vastainen työ on prosessi

Toisella asteella toimien – Opas oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmälle

Painotuotteena (THL
Kirjakauppa tai pdf-versiona
verkossa (www.thl.fi))

Toisella asteella toimien

– opas oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmälle

Marke Hietanen-Peltola, Kristiina Laitinen,
Jouni Järvinen ja Susanna Fagerlund-Jalokinos

Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

Oppaat ja käsikirjat 2020:4a

www.oph.fi

- Opas
- Valmis ppt-esittelymateriaali

Yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön muistilista

- Opiskeluhuoltosuunnitelman valmistelu
 - Opetussuunnitelmakirjaukset?
 - Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä
 - Muut opiskeluhuollon suunnitelmat?
- Oppilaitoskohtaisen opiskeluhuoltoryhmän perustaminen
 - Koulutuksen järjestäjä nimeää johdon
 - Jäsenten nimittäminen ja työnjako
- Osallisuudesta huolehtiminen (ml. suunnitelmat, ryhmät)
- Henkilöstön perehdyttäminen toimintatapoihin
- Opiskeluhuollosta tiedottaminen
 - Opiskelijoille, huoltajille ja yhteistyökumppaneille

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

